All who go out to the – כל היוצא למלחמת בית דוד גט כריתות כותב לאשתו wars of כל היוצא למלחמת בית דוד would write a writ of divorce to his wife

OVERVIEW

The גמרא explained that דוד did not transgress the בת איסור of איסור with בת איסור, since all who went to wage the battles of דוד would write a גט כריתות to his wife (and that included אוריה, the [former] husband of בת שבע). There is a disagreement between חוספות how this divorce was effective.

פירש בקונטרס שאם ימות במלחמה¹ יהא גט משעת כתיבתו² -

רש"י explained that they would give the גט with a stipulation, that if he will die in the war, the אם should be effective retroactively from the time it was written and delivered to the wife.

תוספות has a difficulty with פרש"י:

רים יבם ויש לו יבם - אם לא מהני אלא למי שאין לו בנים ויש לו יבם - And the ר"ת has a difficulty with פרש"י, for if indeed it is so, why is it that 'everyone who went out to war' wrote this גט, since it is of no use except for someone who has no children and there is a יבם (the deceased's brother). However anyone who has a child or has no brother, there is seemingly no need for them to write a גריתות לאשתו, since there can be no היוב יבום.

תוספות has an additional question on פרש"י:

ועוד דתנן במי שאחזו (גיטין עג,א ושם) מה היא באותן הימים⁴ -

And in addition, we learnt in a משנה in יפרק מי שאחזו, 'what is she in those days - רבי יהודה אומר הרי היא כאשת איש לכל דבריה

ר"י says she is like a married woman regarding everything. חוספות now explains what is meant by אותן הימים -

וקאי אמאי דקתני לעיל מינה⁵ הרי זה גיטך מהיום אם מתי וכן משמע בתוספתא6 –

1

¹ However if he returns from the war, the א is void and it is as if there never was a גע at all.

² The reason for enacting this process is to protect these woman whose husbands have no children, that if their husbands die in the war, they will not be required to go through the יבום וחליצה process, since they are divorced prior to their husbands' death. See shortly in חוספות.

³ חוספות assumes that since רש"י mentions the stipulation of death, it indicates that the reason for this custom is on account of יבום as explained in footnote # 2.

⁴ תוספות will shortly explain that באותן הימים refers to a woman who received a ענ with this aforementioned type of stipulation. We are discussing the period after the ענ was given and before the stipulation was fulfilled.

⁵ The previous משנה in גט וכו' זה גיטיך מהיום אם מתי מחולי זה וכו' ה"ז גט states עב,א on גיטין in משנה.

[.] זה גיטך מהיום אם מתי מחולי זה ימים שבינתיים בעלה זכאי במציאתה וכו' דברי ר' יהודה where it states, גיטין פ"ה ה"ד

And the phrase אותן הימים is referring to that which was taught in the previous משנה, where a man said to his wife, 'here is your גע from today, if I die'; and so it seems in the אותן הימים that אותן הימים refers to a case where he said הר"ז גיטך מהיום אם מתי, and regarding this case ר"י says that she is כא"א לכל דבריה -

אלמא אף על גב דאמר מהיום הויא אשת איש גמורה - אלמא It is evident that even though he said the vi should be effective from today, nevertheless she is a complete ℵ"ℵ –

תוספות cites the s'גמרא explanation why indeed she is תוספות:

כדמפרש בגמרא⁸ באומר מעת שאני בעולם -

As רבה there explains the view of רבה, that we understand his statement to mean that the גט should be effective from the (last) moment when I am in this world (while I am still alive) -

פירוש⁹ דהאי דאמר מהיום לא שיחול מיד אלא דעתו שיחול שעה אחת קודם מיתתו The clarification of this גמרא is, that this which he said, 'from today', he did not mean it should become effective immediately (today) in the event that I die, but rather it is his intent that the us should become effective one 'hour' before his death -

דהיינו מעת שהוא בעולם -

For that is what the גמרא means when it states that his intention was from the last moment that he (the husband) is in the world.

תוספות responds to an anticipated difficulty: 10

- ולא אמר מהיום אלא למעוטי לאחר מיתה כלומר מאותו יום שאני בעולם יהא גט¹¹ For he did not say מהיום to be taken literally, but rather he said מהיום to exclude that it should become effective after death, so the meaning of מהיום is that the גט is that the מ

 ^{8} גיטין עג,ב.

¹¹ The husband is merely concerned that if he dies his wife should not be constrained by the יבום process; for this, it

⁷ This means that even if he eventually dies and the va became effective, she is only considered divorced as of an hour before he died, however up till that hour she is an א"א and if she was מננה with someone during that time she is אוריב מיתה According to this, even if בת שבע athis type of ג, she would be considered an א"א at the time דוד was with her, even though אוריה died later in battle. At this point assumes that there is no difference whether he said 'מהיום אם מחל' (as mentioned in the משנה) or if he said explicitly that it should become effective from the time of writing (as רש"י words the stipulation). In both cases she is כא"א לכל דבריה.

 $^{^9}$ The term פירוש here is rejecting פרש"י there ד"ה אמר who writes מתני מעת שאני אלא באומר מהיום מתי לאו באומר שאני or בעולם להוי גט הלכך לרבי יהודה סמוך למיתה חייל גיטא ומעיקרא אשת איש if he actually said בעולם להוי גט הלכך לרבי יהודה מעכשיו (even) א"א באותן הימים would agree that she is not an ר' יהודה

 $^{^{10}}$ How can we interpret his word מהיום to mean מעת שאני בעולם?

is sufficient that the divorce take effect a moment before his death. There is no need it should take effect now.

should be effective from that very last day that I am in the world.

תוספות reconciles פרש"י with that גמרא in גיטין:

ומיהו יש לחלק בין מהיום לפירש בהדיא שיחול משעת כתיבה However one can distinguish between a case where he said מהיום אם מהיום (the case in the משנה where she is considered an א"א according to ר"י), to a case where he explicitly specified that it should become effective from the time of writing (as in the case of מלחמת בית דוד [as רש"י suggests]), where it is logical to assume that the א will become effective retroactively to the time of מריבה. The reason for the difference -

- דעל כרחך משעת כתיבה קאמר שיהא גט

For perforce you must say that in this case he certainly said that the גם should be effective משעת כתיבה.

תוספות extends his understanding of "פרש":

ישב פירוש הקונטרס - אמר מהיום יש ליישב פירוש הקונטרס (and did not explicitly say מהיום) - פרש"י (are the said משעת כתיבה (ere ברש"י פרש"י העיבה) -

- דלאו דוקא פירש שאם ימות במלחמה אלא היו מתנים אם לא יחזור מן המלחמה for the man does not explicitly say that it should be a גט מהיום if he will die in the war, but rather they would stipulate it should be a גט מהיום, if he will not return from the war, for whatever reason even if not because of death -

- ואגב ריהטיה נקט בקונטרס אם ימות דסתם מי שאינו חוזר מן המלחמה אינו חוזר לפי שמת And רש"י mentioned אם ימות', out of habit, for generally one who does not return from war, the reason he does not return is because he died, but אם ימות is -

אלא הוא הדין אם נשבה¹³

 ${f And\ the\ same}\ stipulation\ applies\ if\ he\ was\ captured\ that\ it\ should\ be\ a$ - גט מהיום

- והשתא מהיום דהכא אין שייך לומר מעת שאני בעולם בעולם בעולם אין שייך לומר מעת אין שייך לומר אין אייד אוו And now that the stipulation is not אם מהיום, therefore the word מהיום, here in this case, cannot be interpreted to mean מעת שאני בעולם as the word מהיום לחדור there in פרק מי שאחזו .

¹² He did not merely say מהיום, which can be interpreted to mean from the last day I am alive, but he especially said it should be effective משעת כתיבה (משעת כתיבה this indicates that it becomes effective retroactively as of ...

¹³ This also answers חוספות first question on חקנה; how does this חקנה help for someone who has children. The answer is apparent; everyone wrote a גו in case they were captured, so their wives would not remain עגונות (unable to remarry).

¹⁴ His stipulation is in order to allow her to remarry in case he does not return from war (he was captured, etc.); nothing is accomplished if his stipulation is מאכשיו מאני בעולם. (since he may still be alive). Therefore he means

אלא מהיום מיום כתיבה קאמר -

But rather here the word מהיום means from the day of writing the גע

asks: תוספות

ואם תאמר והרי חזר אוריה ונתבטל הגט¹⁵

And if you will say; but אוריה returned from the battle, so the גע was nullified –

מוספות answers:

יש לומר שהיה מתנה אם לא יחזור בסוף המלחמה והרי לא חזר לבסוף -And one can say; that the stipulation was, if he did not return at the end of the war then it should be a גט מהיום, and indeed אוריה did not return at the end of the war; he merely returned during a battle.

תוספות finds support for פרש"י:

וניחא לפירוש זה הא דאמרינן בפרק הזהב (בבא מציעא נט,א ושם) -

And according to this interpretation it will be more easily understood that which was said in the name of פרק הזהב -

- נוח לו לאדם שיבעול ספק אשת איש ואל ילבין פני חבירו ברבים It is preferable that a person should be ספק א"א a בועל, than to whiten the face of his friend (to shame him) in public -

- ימפיק ליה מהאי מעשה דבת שבע דספק אשת איש הואי⁶¹ דדלמא יחזור מן המלחמה מפיק ליה מהאי מעשה דבת שבע דספק אשת איש הואי⁶¹ דדלמא יחזור מן המלחמה אוד אוריה, who was a אוריה, who was a איריה would return from the war; in which case the מש and she would remain an א"א throughout the entire period until his death.

תוספות offers an alternate interpretation:

ורבינו תם מפרש כותב גט כריתות לגמרי בלא שום תנאי - And the "cxplains that he would write a complete גט כריתות without any stipulations; the soldiers would divorce their wives, before going to war.

פר"ת asks on פר"ב:

ולפירושו קשה אמאי קרי לה ספק אשת איש הא הואי גרושה גמורה -

¹⁵ The stipulation was (as amended by תוספות); this is your גט af I do not return from the war; as soon as אוריה there is no question, since מהר"ם שי"ף). However according to our original understanding that it means only מהר"ם שי"ף).

רבא interprets this פסוק (ותהילים לה,טו) which states ונאספו קרעו ולא שמחו ונאספו לה,טו ונאספו לה,טו ונאספו לה יש וונאספו קרעו ולא דמו to mean that the people would ask דוד teasingly what is the rule regarding one who is בא על א"א and דוד would answer שי לו חלק של מיתתו בחנק however one who is עיי"ש, חלק לעוה"ב. או מלבין פני חבירו ברבים הארש לעוה"ב.

¹⁷ See footnote # 18.

However there is a difficulty with פרק. for why does the פרק הזהב in פרק גמרא refer to בת שבע as a א"א since she was a complete גרושה, since she received a גרושה, without any stipulations.

מוספות answers:

ר"ת answered that the גמרא ומגרשין בצינעא as a בת שבע since they would divorce their wives privately (without any publicity); the reason was - שלא יהא נודע ויקפצו עליהם בני אדם לקדשם לקדשם לקדשם שלא יהא נודע ויקפצו עליהם בני אדם לקדשם לקדשם שלא יהא נודע ויקפצו עליהם בני אדם לקדשם לקדשם אוויקפצו עליהם בני אדם לקדשם אווייק אווייקפצו עליהם בני אדם לקדשם אווייק אווייק

So that it should not be known that these women are divorced, in order to prevent people from jumping at the opportunity to marry these 'divorcees'.

מוספות ask one final question on פירש"י

ולפירוש הקונטרס קשה קצת איך בא עליה ²⁰ למה לא היה ירא¹² שמא יחזור:
But there is a slight difficulty on פרש"י; how was דוד intimate with ש"ב, why was he not concerned that perhaps אוריה would return, the בטל would then be ב"ש would be an א"א.

SUMMARY

According to גט כריתות the גט כריתות was given with a stipulation that it should become effective retroactively as of now if he does not return after the war is over. According to נכר"ת it was a final גט without any stipulations.

THINKING IT OVER

- 1. How are we to understand that which חוספות states that they were מגרש? ^{22} The גמרא states that גמרא כריתות כותב לאשתו ; how can it be נכל היוצא למלחמת ב"ד גט כריתות כותב לאשתו: ^{23}
- 2. חוספות writes that בת שבע was considered a ספק א"א, since they would be מגרש

¹⁸ However, according to בסוף it is understood; since there is a ספק whether אוריה would return אוריה (in which case she always was an א"א) or if he will not return from the מלחמה (in which case she was retroactively a אר"א when she was with דרושה, therefore she is considered a א"א ספק א"א.

¹⁹ The divorcing husbands hoped to return from the war and remarry their former wives. They did not want them to be מקודשת to others in the meantime, so as not to lose them. See 'Thinking it over' #1 & 2.

²⁰ See 'Thinking it over' # 3.

²¹ According to מגורשת however there is no difficulty for ב"ש was completely מגורשת as soon as אוריה went to war.

²² See footnote # 19.

²³ See אור החמה.

בצועה. ^{24} It is not clear as to who considered her a ספק א"א, the people who mocked, assumed she was an זוד, assumed she was an גרושה, and דוד knew she was a גרושה, so by whom was there this ספק?

3. תוספות asks on דוד בא עליה how was דוד בא אוריה מוריה may return and she will be an אוריה אוריה אמרא בארוספות explain the first answer of the אמרא which states that was not אונס אסור since it was an אונס. The same question remains, however, how did דוד allow himself to be מאנס אוריי מאנס ^{26}

²⁴ See footnote # 19.

²⁵ See footnote # 20.

²⁶ See ש"שר.